

(א) (נדרים לב, ב) (יומא פה, ע"ט, א) (ג) (סוכות ח: א) (ד) יבמות ס: ע"ט, ה) (ה) עיר רש"י גמין לו: ד"ה והלכתי והר"ן נדרים נד: ד"ה איממר טעם דנקרא נחמני, (ו) (קדושין מט: א) (ז) ירמיה (ח) (יבואש א, ט) (י) (ירקא כו),

(א) גם' שנידון בהדרוקן. נ"ב
ע"י בעירונין דף מא ע"ב:
(ב) רש"י ד"ה וכתב וכו'
כרמיס ותאניכס וזיתיסס:
(ג) ד"ה אין אני וכו' משכני
(בתוסס) תו"מ ונ"ב ס"א
בתוכה:

שייני"ש. מוגלה.
בונמלא"ן [בו"ן מלג"ט].
חנקת.

שום צין שקר וכחצי בשבועת שקר
חללת ובשבועת ובחילול השם כחצי
חילול וגמרינן משבועה: חילול השם.
אדם גדול שבני אדם למדים הימנו
ואינו מזהר במעשיו נמצאו הקטנים
מזלזלין בתורה על ידו ואומרים זהו

סימן לעבירה הדרוק.
פיסון של עובר עבירה
מוריקין (יבמות ט:). סימן
לגטות הררה עניות. עניות
דמורה, דאיה נוחה על גפי
הרות, דמתוך גסותו אין
משמש כל זכר ואין מחזר על
שמועתו (קדושין ט:).

דאכלן ולא עבדן וכתוב ¹ הכיתי אתכם בשדפון ובירקון הרבות וגו' ויתר
וכרמיכם ותאניכם וזיתים יאכל הגזם וכתוב ² יתר הגזם אכל הארבה ויתר
הארבה אכל הילק ויתר הילק אכל החסיל וכתוב ³ ויגזור על ימין ורעב ויאכל על
שמאל ולא שבעו איש בשר זרעו יאכלו אל תקרי בשר זרעו אלא בשר זרעו:
בעון עיניו הדין ועיוות הדין וקלקול הדין וביטול תורה חרב וביזה רבה ודבר
ובצורת בא ובני אדם אוכלין ואינן שבעין ואוכלין לחמם במשקל דכתיב
והבאתי עליכם חרב נוקמת נקם ברית וגו' ואין ברית אלא תורה ⁴ שנאמר
⁵ לא אעברתי יומם וליילה וגו' וכתוב ⁶ בשבעי לכם מטה לחם ואפן עשר נשים

השם וחילול שבת היה רעה רבה ובהמה כלה ובני אדם מתמעטין והדרכים ממשתוממין שנא' ⁸ ואם באלה לא תוסרו לי אל תקרי באלה אלא באלה וכתוב ⁹ והשלחתי בכם את חית השרה וגו' וכתוב בשבועת שקר ¹⁰ ולא תשבועו בשמי לשקר וחללת את שם אלהיך ובחלול השם כתיב ¹¹ ולא תחללו את שם קדשי ובחלול שבת כתיב ¹² מחלליה מות יומת וילוף חילול חילול משבועת שקר: ¹³ בעון ¹⁴ שפיכות דמים בית המקדש חרב ושכינה מסתלקת מישראל שנאמר ¹⁵ ולא תחניפו וגו' ולא תטמא את הארץ אשר אתם יושבים בה אשר אני שוכן בבתוכה הא אתם מטמאים אותה אינכם יושבים בה ואיני שוכן בבתוכה: בעון

גלוי עריות ועבודת כוכבים והשמטת שמיטין ויובלות גלות בא לעולם ומגלן אותן ובאין אחרים ויושבין במקומן שנאמר ¹⁴ כי את כל התועבות האל עשו אנשי הארץ וגו' וכתב ¹⁵ ותטמא הארץ ואפקוד עונה עליה וגו' וכתב ¹⁶ ותקיא אתכם בטמאכם ארץהם ובעבודת כוכבים כתיב ¹⁷ ונתת את פגריהם וכתב ¹⁸ והשמות את מקדשהם וגו' ¹⁹ ואתכם אזרה בגוים שמיטין ויורבום במו ²⁰ אי מלך הארץ אם שרימהו כל ימי השנה ואם ארמי

אויביכם וגו' וכתוב ²¹ כל ימי השמה תשבות: בעון נבלות פה צרות רבות וגזירות קשות מתחדשות ובחורי שונאי ישראל מתים יתומים ואלמנות צועקין ואינן נענין שנא' ²² על כל על בחוריו לא ישמה ה' ואת יתומיו [ואת] (ו) אלמנותיו לא ירחם כי כלו חנף ומרע וכל פה דובר נבלה בכל זאת לא שב אפו ועוד ידו נמויה מאי ²³ ועוד ידו נמויה א"ר חנן בר רבא הכל יודעין כלה למה נכנסה לחופה אלא כל המנבל פיו אפי' חותמין עליו גזר דין של שבעים שנה למוכה הופכין עליו לרעה אמר רבה בר שילא אמר רב חסדא כל המנבל את פיו מעמיקין לו גיהנם שנאמר ²⁴ שוחה עמוקה פי ורות רב נחמן בר ציחק אמר אף שומע ושוחק שנאמר ²⁵ ועם ה' יבול שם אמר רב אושעיא כל הממרק עצמו

לעבירה חבורות ופצעין יוצאין בו שנאמר ²⁴ חבורות פצע תמרוק ברע ולא עוד אלא שנדון בהדרוקן ⁽⁶⁾ שנאמר ²⁴ ומכות חדרי בטן אמר רב נחמן בר יצחק ⁽⁷⁾ סימן לעבירה הדרוקן ת"ר ג' מיני הדרוקן הן של עבירה עבה ושל רעב תפוח ושל כשפים דק שמואל הקטן חש ביה אמר רבש"ע מי מפים איתסי אב"י חש ביה אמר רבא ידענא ביה ⁽⁸⁾ בנחמני דמכפין נפשיה רבא חש ביה והא רבא הוא דאמר נפיש קטילי קדר מנפיהי כפן שאני רבא דאנסי ליה רבנן בעידינה בעל כורחיה ת"ר ד' סימנין הן סימן לעבירה הדרוקן סימן לשנאת חנם ירקון סימן ⁽⁹⁾ לגמט הרוח עניות סימן ללה"ר אסכרה ת"ר אסכרה באה לעולם על

רק עצמו משאר עסקים להתעסק בעצירות: **סמרוק ברע**. הממרק ברע: **הדרוקן**. חולי הוא: **של עזירה** קשה ועב ופחו בעזיר: **ספוח**. שיינ"ש נפוח עורו על בשרו ומים צינתיים ונראה כזוכוכית ורך מתוכו: גורל להצניח ולהודיע שאינו של עבירה עכשיו יאמרו עלי שעבדתי על דם ואין הכל יודעין בג' א ביה. שמחמת רעב בא לו ואין כריך לחשדו: **והא רבא דאמר**. כלומר למה חש בו והא לא הרעיש ללל להמרעיש עצמו רע בעיניו. ואי משום שהיה משהה נקציו ואמרינן בזכורות (דף מה:) כולאה רבה: **הא איהו אמר נפישו קטילי קדר**. רבים הרוגי נקצים ממותי הדרוקן של רעב. קדר לשון קדרה **בעידיניה**. התלמידים הקבועים להם עת לפניו אונסין אותו להשהות נקציו: **סימן לגסות רוח** מפרש מאי עניות עניות דתורה: **אסכרה**. חולי המתחיל במעיים וגומר בגרון הנקרא בזומלאן: על

1 הִבִּיתִי אֶתְכֶם בְּשִׁדְפוֹן
וּבִצְרָקוֹן הָרְבוֹת גְּנוּתֵיכֶם
וּכְרַמֵּיכֶם וְתַאֲנִיכֶם וְחִיתֵיכֶם
יֵאָכֵל הַגֹּזֵם וְלֹא שְׁבַתְּם
עַד־יָנֹאם יי' עַמּוֹס ד ט
2 יִתֵּר הַגֹּזֵם אֶכֶל הָאָרֶצַּה
וְיִתֵּר הָאָרֶצַּה אֶכֶל הַיֵּלֶק
וְיִתֵּר הַיֵּלֶק אֶכֶל הַחֲסִילִי:
יֹאֵל א ד

3 וַיִּגְדֹּר עַל יָמִין וַיַּעֲבֹד
וַיֵּאָכֵל עַל שְׂמֹאלוֹ וְלֹא
שָׁבְעוּ אִישׁ בְּשׂוֹר זֵרְעוֹ
4 יֵשׁעִיחוּ ט זֶרַח
אֲבָל: וַהֲבֵאתִי עֲלֵיכֶם
נִקְמַת נָקָם בְּרִית וְנֶאֱסַפְתָּם
אֶל עַרְיָכֶם וּשְׁלַחְתִּי דָבָר
בְּתוֹכְכֶם וַתָּתֶם בְּיָד אוֹיֵב:
וַיִּקְרָא כֹחַ כֹּה
5 בַּהּ אִמּוֹ יֵי אֵם לֹא בְרִיתִי
וַיּוֹמַם וְלִילָה חֲתוּת שָׁמַיִם
וַיִּרְאֶץ לֹא שִׁמְתִּי:

יְרִמְיָהוּ לֹא כֹה
6 בְּשִׁבְרֵי לֶכֶם מִשֶּׁה חֲלָם
וְאִפּוּ עָשִׂים לְנִשְׁיָם וְלִחְלָם
תִּבְרֹר אֲדָר וְהִשְׁבִּנו
לְחִמְכֶם בְּמִשְׁקֶל וְאִכְלֹתֶם
וְלֹא תִשְׁבְּעוּ: וַיִּקְרָא כֹה
7 וְהָיִץ תַּעֲזֹב מִן הָרָץ
אֵת בְּשִׁתְּהִיָּה בְּחִשְׁמָה
מִמֶּרֶם וְהֵם יִרְצוּ אֶת עֲנֻם
יַעַן וְיִבְעִין בְּמִשְׁפְּטֵי מֶאֱסֹ
וְאֵת חֲקֵי גְעִלָה נִפְשִׁם:
וַיִּקְרָא כֹה מִג
8 וְאֵם בְּאֵלָה לֹא תִחְסֹר לִי
וְהִלְבַּתֶּם עִמִּי קִרִּי:

וַיִּקְרָא כּו כג
9 וְהִשְׁלַחְתִּי בָכֶם אֶת חֵזקָה
וְשִׁכְלָה אֶתְכֶם
וְהַכְרִיתָה אֶת בְּהֵמַתְכֶם
וְהַמְעִטָה אֶתְכֶם וְנִשְׁמו
דְּרִיכֵיכֶם:
וַיִּקְרָא כו כד
10 וְלֹא תִשְׁבְּעוּ בְּשֵׁמִי
לִשְׁקֹר וְחָלַלְתָּ אֶת שֵׁם
אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יי:

וירקא יט ט'
11 ולא תחזלו לא שם
קדשי וגקדשתי בתוך בני
ישראל אזי י' מקדשכם:
וירקא טו כ'
12 ושמרתם את השבת כי
קדש הוא לכם מחלליה
מות יומת כי לא תעשה בה
מלאכה וגברתי תעש
ההוא מקרב עמי:
שמות לא יד'
13 ולא תניפוש את הארץ
אשר אתם בה כי תדסו
ותניח את הארץ לאלרץ
כי יכפר לדס אשר שפך
בה כי אם בדם שפכו:

במדבר לה לג
 14 כי את כל ההועבת
 הָאֵל עָשָׂה אֲנִשִּׁי הָאָרֶץ
 אִשָּׁר לַפְּלִיטָה וְהַטְּמָא
 הָאָרֶץ;
 15 וְהַטְּמָא הָאָרֶץ וְאָפְקָד
 עָנָה עָלֶיהָ וְהָקָא וְהָקָא
 אֶת שִׁבְיָהּ: יִקְרָא יֵה כֹה
 16 וְלֹא תִקֵּי הָאָרֶץ
 אֲתֶכֶם בְּטִמְאֻמָּם אֲתָה
 בְּאִשָּׁר קָאָה אֶת הַגּוֹי יִשְׂרָאֵל
 לַפְּלִיטָה: יִקְרָא יֵה כֹה
 17 וְהַשְׁמַדְתִּי אֶת בְּנֵי מְלָכִים
 וְהִכְרַתִּי אֶת חֲמִשִּׁיתָּ וְנָתַתִּי

את פריכם על פתח
גדולכם וגעלה נפשי
אתכם: ויקרא כו ל
18 ונתתי את עריכם
חרבה והשמותי את
מקשיכם ולא אירח ברח
נתיכם: ויקרא כז לא
19 ואתכם אחר בננים
והיריתי אתריכם חרב
והיתם ארצכם שממה
ועריכם יהיו חרבה: ו
יקרא כז לג
20 אז תרצה תארץ את
שבתיה כל ימי השממה

תשבת הארץ והרצת את שבתותי: ויקרא בו לה' 21 כל ימי השקמה תשבת את אשר לא שבת בשבתותיכם בשבתכם עליה: ויקרא בו לה' 22 על כן בחרתי לא ישמח אדני ואת יחזקיה ואת אלל ומרע וכל מה דבר נבלה בכל זאת לא שב אפו ועוד ידון נסויה: ושיעיו ט טו 23 שוחה עמקה פי ורזת זעום י יפל שם: משלי ככ יר 24 תבחרו פצע תמרוק ברע ומכות